

A csodálkozások kora

A diósjenői reteráttól a doni kanyarig című könyvem tanúsítja, hogy a rendszerváltozás előtt „természetesen” én is ellenálló voltam. A Madarak című parabolámban tudtam csak kifejezni véleményemet társadalmunk torzulásairól. Íme: „Az ornitológusok megfogadták: soha többé nem foglalkoznak madáridomítással. Tudták azok eddig is, merről fúj a szél, és milyen irányba repüljenek. A madárfiókáknak persze mindez új. Örömmel fogadják egykori csőrtársaikat, tekintet nélkül égtájnézetükre, fajukra, csőrformájukra. Még a vágottfarkú rigók is jól érzik magukat ősi ellenségeik, a nyilazottszárnyúak és a darutollasok között.”

„Orwellel ellentétben, aki nem élte meg Állatfarmja rendeződését, én boldogan zárom soraimat, hisz madárságunk történetét, heppienddel fejezhetem be. Egyelőre...”

Nyolc évvel ezelőtti helyzetre vonatkozott az „Egyelőre”. Ma nyíltan tépik a rigók tollait a nyilazottszárnyúak s a darutollasok. Gadóéknak nincs miért csodálkozni ezen. Én azon csodálkoztam, amit a nyugati rádiókból tudtam meg, hogy ő a Wallenberg Társaság elnöke, egykori deportált, ezt megelőzően a nyilazottszárnyúak és a darutollasok között ilyesfélét szónokolt:

„Látom szemetekben a fényt, a szabadság fényét...” De nem látta akkor az antiszemizmus fényeit, a falra firkált jeleit és egyéb tüneteit. A Mit üzennek a rádiók című írásomban nyolc évvel ezelőtt ezekre a jelenségekre próbáltam felhívni a közvélemény, főleg Gadó György és számos hozzá hasonló figyelmét.

Eörsi István Az átvilágítás homálya című visszaemlékezését olvasva a lapban, már nem csodálkozom azon, hogy az ilyen felhívásaimra nem találtam szerkesztőseget. Hisz mit lehetett várni azoktól, akik „a megszeliidített társadalomkritika és a bulvártechnika blikfangos ötvözetét bőkezűbben díjazták, mint a feltétlen rendszerhűséget, mellyel egy borotvált majmot sem lehetett volna megtéveszteni.” Azon viszont elcsodálkoztam, amit E. I. szintén a cikkében írt, hogy Csurka István 1956 októberében a jelenlétében, „felháborodása hevében rohadt zsidózott, bűdös zsidózott”, én csodálkozom azon, hogy ezen ő csak most csodálkozik.

Akkor is elcsodálkoztam, amikor Róbert László az előző indíttatósoktól vezérelve, jó egy évvel ezelőtt, így csodálkozott a lapban: „...„Pista térj magadhoz!”... Ebben a rovatban, erre én azt írtam: „Pista most van magánál”... Tovább nem ismétlem önmagamot, mert kell a hely, hogy valakivel bővebben foglalkozzam.

Fekete Sándor már 1984 körül nem csodálkozott, mert sejtette, de lehet, hogy tudta, kivel van dolga, noha ő kivételt képez. Nem tartozott sem a vágottfarkú, sem pedig a közülük kirajzó rigókhoz. A madárvilág darutollasai, a Horthy terminológiából átvett „rigóbérenc” címmel illették, és jobban haragudtak az ilyen, szerintük elfajzott madarakra, mint azokra, akik az Isten „jóvoltából” születtek rigónak. Úgy vélem: Fekete rigóbérencre azért nehezteltek jobban az átlagnál, mert lapjában: az Új Tükörben próbálta megvilágítani Csurka István portréját, már 1970-től...

Ma már nem csodálkozom azon, hogy ez nem sikerült. Azon viszont csodálkozom, hogy ma miért nem nyilvánítja véleményét egyről-másról, hisz reá nem vonatkozik, hogy „aki korpa közé keveredett...”